

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे बाल्मीकीये आदिकार्ये बालकाणे

॥ पञ्चषष्टितमः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशक्रघ्ननुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ पञ्चषष्टितमः सर्गः ॥

रिश्मामित्रस्योग्रं तपस्तस्य ब्राम्हणंरलाडस्तं मुनिररं प्रशस्य तेन
रिसृष्टस्य राज्ञो जनकस्य राजभरनं प्रति गमनम्

अथ हैमरतीं राम दिशं त्यक्त्वा महामुनिः।
पूरां दिशमनुप्राप्य तपस्तेपे सुदारुणम् ॥ 1.65.1 ॥

मौनं र्षसहस्रस्य कृत्वा ब्रतमनुत्तमम्।
चकाराप्रतिमं राम तपः परमदुक्करम् ॥ 1.65.2 ॥

पूर्णे र्षसहस्रे तु कार्ष्णभूतं महामुनिम्।
रिष्वैर्बहुभिराधुतं क्रोधो नाञ्जरमारिशं ॥ 1.65.3 ॥

स कृत्वा निश्चयं राम तप आतिष्ठतार्ययम्।
तस्य र्षसहस्रस्य ब्रते पूर्णे महाब्रतः ॥ 1.65.4 ॥

भोजुमारक्करानन्नं तस्मिन् काले रघुत्तम।
इन्द्रो द्विजातिर्भूत्वा तं सिद्धमन्नमयाचत ॥ 1.65.5 ॥

तस्मै दत्त्वा तदा सिद्धं सरं रिप्राय निश्चितः।
निःशेषितेहने भगरानभुकैस्त्रय महतपाः ॥ 1.65.6 ॥

न किञ्चिदरदद् रिप्रं मौनब्रतमुपास्थितः।
तथैरासीं पुनर्मौनमनुच्छ्रासं चकार ह ॥ 1.65.7 ॥

অথ র্বষসহস্রং চ নোচ্ছ্রসন্ মুনিপুঙ্গরঃ।
তস্যানুচ্ছ্রসমানস্য মুর্ধ্নি ধুমো ব্যজাযত ॥ 1.65.8 ॥

ত্রৈলোক্যং যেন সম্ভ্রান্তমাতাপিতমিরাভরং।
ততো দেবর্ষিগন্ধর্বাঃ পন্নগোরগরাক্ষসাঃ ॥ 1.65.9 ॥

মোহিতাস্তপসা তস্য তেজসা মন্দরশ্মযঃ।
কশ্মলোপহতাঃ সর্বে পিতামহমথাক্রুরন্ ॥ 1.65.10 ॥

বহুভিঃ কারণৈর্দেব রিশ্রামিত্রো মহামুনিঃ।
লোভিতঃ ক্রোধিতশ্চৈব তপসা চাভিরধতে ॥ 1.65.11 ॥

নহস্য বৃজিনং কিঞ্চিদ্ দৃশ্যতে সূক্ষ্মমপ্যুত।
ন দীযতে যদি ব্রহ্মস্য মনসা যদভীক্ষিতম্ ॥ 1.65.12 ॥

বিনাশযতি ত্রৈলোক্যং তপসা সচরাচরম্।
ব্রাহ্মকুলাশ্চ দিশঃ সর্বা ন চ কিঞ্চিৎ প্রকাশতে ॥ 1.65.13 ॥

সাগরাঃ ক্ষুভিতাঃ সর্বে বিশীর্যন্তে চ পরতাঃ।
প্রকম্পতে চ বসুধা বায়ুরাতিহ সঙ্কুলঃ ॥ 1.65.14 ॥

ব্রহ্মান্ ন প্রতিজানীমো নাস্তিকো জাযতে জনঃ।
সম্মূঢ়মিব ত্রৈলোক্যং সম্প্রক্ষুভিতমানসম্ ॥ 1.65.15 ॥

ভাস্করো নিষ্প্রভশ্চৈব মহর্ষেষুস্তস্য তেজসা।
বুদ্ধিং ন কুরুতে যাবন্নাশে দেব মহামুনিঃ ॥ 1.65.16 ॥

তারং প্রসাদো ভগব -

নগ্নিরূপো মহাদ্যুতিঃ।

কালাগ্নিনা যথা পূরং

ত্রৈলোক্যং দহতেহখিলম্ ॥ 1.65.17 ॥

দেৱৰাজ্যং চিকীৰ্ষেত দীযতামস্য যন্মনঃ।
ততঃ সুরগণাঃ সৰ্বে পিতামহপুৰোগমাঃ ॥ 1.65.18 ॥

বিশ্ৰামিত্ৰং মহাত্মানং বাক্যং মধুরমব্ৰূৱন্।
ব্ৰহ্মৰ্ষে স্বাগতং তেহস্তু তপসা স্ম সুতোষিতাঃ ॥ 1.65.19 ॥

ব্ৰাহ্মণ্যং তপসোগ্ৰেণ প্ৰাপ্তৱানসি কৌশিক।
দীৰ্ঘমায়ুশ্চ তে ব্ৰহ্মন্ দদামি সমৰুদগণঃ ॥ 1.65.20 ॥

স্বস্তি প্ৰাপ্নুহি ভদ্রং তে গচ্ছ সৌম্য যথাসুখম্।
পিতামহৱচঃ শ্ৰুৱা সৰ্বেষাং ত্ৰিদিৰৌকসাম্ ॥ 1.65.21 ॥

কুৱা প্ৰণামং মুদিতো ৰ্যাজহাৱ মহামুনিঃ।
ব্ৰাহ্মণ্যং যদি মে প্ৰাপ্তং দীৰ্ঘমায়ুস্তথৈৱ চ ॥ 1.65.22 ॥

ওঙ্কাৰোহথ ৰষট্কাৰো ৱেদাশ্চ ৱৱযন্তু মাম্।
ক্ষত্ৰেদৱিদাং শ্ৰেষ্ঠো ব্ৰহ্মৱেদৱিদামপি ॥ 1.65.23 ॥

ব্ৰহ্মপুত্ৰো ৱসিষ্ঠো মামেৱং ৱদতু দেৱতাঃ।
যদ্যেৱং পৱমঃ কামঃ কৃতো যান্তু সুরৰ্ষভাঃ ॥ 1.65.24 ॥

ততঃ প্ৰসাদিতো দেৱৈৱসিষ্ঠো জপতাং ৱৱঃ।
সখ্যং চকাৱ ব্ৰহ্মৰ্ষিৱেৱমস্ত্ৰিতি চাৱৱীৎ ॥ 1.65.25 ॥

ব্ৰহ্মৰ্ষিস্ত্ৰং ন সন্দেহঃ সৰং সম্পদ্যতে তৱ।
ইত্যুক্ৰ্ব্বা দেৱতাশ্চাপি সৰা জগুৰ্যথাগতম্ ॥ 1.65.26 ॥

বিশ্ৰামিত্ৰোহপি ধৰ্মাত্মা লঙ্ক্ৰা ব্ৰাহ্মণ্যমুত্তমম্।
পূজযামাস ব্ৰহ্মৰ্ষিং ৱসিষ্ঠং জপতাং ৱৱম্ ॥ 1.65.27 ॥

কৃতকামো মহীং সৰাং চকাৱ তপসি স্থিতঃ।
এৱং ৱৱনেন ব্ৰাহ্মণ্যং প্ৰাপ্তং ৱাম মহাত্মনা ॥ 1.65.28 ॥

এষ রাম মুনিশ্রেষ্ঠ এষ রিগ্রহরাংস্তপঃ।
এষ ধর্মঃ পরো নিত্যং রীর্ষস্যৈষ পরাযণম্ ॥ 1.65.29 ॥

এরমুকত্বা মহাতেজা রিররাম দ্বিজোত্তমঃ।
শতানন্দরচঃ শ্ৰুৎরা রামলক্ষ্মণসন্নিধৌ ॥ 1.65.30 ॥

জনকঃ প্রাঞ্জলির্রাক্যমুরাচ কুশিকাত্মজম্।
ধন্যোহস্ম্যনুগৃহীতোহস্মি যস্য মে মুনিপুঙ্গর ॥ 1.65.31 ॥

যজ্ঞং কাকুৎস্থসহিতঃ প্রাপ্তরানসি কৌশিক।
পারিতোহহং ত্বয়া ব্রহ্মন্ দর্শনেন মহামুনে ॥ 1.65.32 ॥

গুণা বহুরিধাঃ প্রাপ্তাস্তর সন্দর্শনান্ময়া।
রিস্তরেণ চ রৈ ব্রহ্মন্ কীর্ত্যমানং মহত্তপঃ ॥ 1.65.33 ॥

শ্ৰুতং ময়া মহাতেজো রামেণ চ মহাত্মনা।
সদস্যৈঃ প্রাপ্য চ সদঃ শ্ৰুতাস্তে বহরো গুণাঃ ॥ 1.65.34 ॥

অপ্রমেযং তপস্তভ্যমপ্রমেযং চ তে বলম্।
অপ্রমেযা গুণাশ্চৈর নিত্যং তে কুশিকাত্মজ ॥ 1.65.35 ॥

তৃপ্তিরাশ্চর্যভূতানাং কথানাং নাস্তি মে রিভো।
কর্মকালো মুনিশ্রেষ্ঠ লম্বতে ররিমগুলম্ ॥ 1.65.36 ॥

শ্বরঃ প্রভাতে মহাতেজো দ্রষ্টুমর্হসি মাং পুনঃ।
স্নাগতং জপতাং শ্রেষ্ঠ মামনুজ্জাতুমর্হসি ॥ 1.65.37 ॥

এরমুক্তো মুনিররঃ প্রশস্য পুরুষর্ষভম্।
রিসসর্জাশু জনকং প্রীতং প্রীতমনাস্তদা ॥ 1.65.38 ॥

এরমুকত্বা মুনিশ্রেষ্ঠং রৈদেহো মিথিলাধিপঃ।
প্রদক্ষিণং চকারাশু সোপাধ্যায়ঃ সবান্ধরঃ ॥ 1.65.39 ॥

বিশ্ৰামিত্ৰোহপি ধৰ্মাত্মা সহৰামঃ সলক্ষ্মণঃ।

স্বৰাসমভিচক্ৰাম পূজ্যমানো মহাত্মভিঃ ॥ 1.65.40 ॥

॥ ইত্যৰ্শে শ্ৰীমদ্ৰামায়ণে বাল্মীকীয়ে আদিকাৰ্যে বালকাণ্ডে পঞ্চষষ্টিতমঃ সর্গঃ ॥